

SØR - FRON KOMMUNE

RINGEBU KOMMUNE

INFORMASJON FRA MIDT-GUDBRANDSDAL LANDBRUKSKONTOR (MGL)

1-2016

Kommunevegen 1
2647 Sør-Fron

Innhold

JORDBRUK	3
LITT OM JORDBRUKSOPPGJØRET 2016 – 2017	3
PRODUKSJONSTILSKUDD I JORDBRUKET OG TILSKUDD TIL AVLØSNING VED FERIE OG FRITID	5
Hvilke utgifter kan gi grunnlag for tilskudd til avløsning?.....	7
REGIONALE MILJØTILSKUDD FOR JORDBRUKET I OPPLAND.....	9
KRAV TIL GJØDSELPLAN OG JOURNAL OVER PLANTEVERN MIDLER.	10
REGLER OG PRIORITERING FOR UTMÅLING AV BEDRIFTSRETTEDE BYGDEUTVIKLINGSMIDLER I OPPLAND FOR 2016	12
UTVIKLINGSFONDET I RINGEBU	14
UTVIKLINGSFONDET FOR LANDBRUK I SØR-FRON.....	15
LAGRING OG SPREDNING AV HUSDYRGJØDSEL	15
E6 OG MIDLERTIDIG BESLAGLAGTE LANDBRUKSAREAL I SØR-FRON	16
GÅRDSKART	17
GJERDER	18
RYDDE FØR / ETTER FLOM.....	19
BRENNING OG DEPONERING AV AVFALL	19
VELFERDSORDNINGER 2016	20
SKOGBRUK.....	22
TILSKUDD TIL DRIFT MED TAUBANE	22
TILSKUDD TIL SKOGKULTUR.....	22
TILSKUDD TIL SKOGSVEGER	23
TILSKUDD TIL TETTERE PLANTING	24
TILSKUDD TIL GJØDSLING I SKOG	24
SKOGFOND	24
MILJØ OG UTMARK	25
MOTORFERDSEL	25
BÅNDTVANG FOR HUNDER	25
BÅLREGLENE ER ENDRET.....	26
ROVVILT	26
HJORTEVILT	27
NÆRINGSUTVIKLING.....	28

PERSONALNYTT

Miljø og utmarksrådgjevar Sanna Kaupang Sørumsund har sagt opp sin stilling. Skogbruksrådgjevar Ole Johan Skjærli har også sagt opp sin stilling. Både stillingane er 100 % stilling. Dei flytter nordover til Trønderlag. Både to har slutta i jobben, og vi ønskjer dei lukke til.

Vi har jobba med rekrutering og har nå tilsatt to personar.

Hilde Hammer har starta som miljø og utmarksrådgjevar, ho er utdanna naturforvaltar med utdanning på masternivå frå NMBU, Ås. Hammer er frå Vågå.

Anne Aulie er tilsatt som skogbruksrådgjevar, også ho er utdanna skogbrukar på masternivå frå NMBU, Ås. Ho jobbar nå som driftssjef for Romedal og Stange Almenninger. Aulie vil starte ved MGL ca 01.09.2016.

Både er hjartleg velkomne.

JORDBRUK

LITT OM JORDBRUKSOPPGJØRET 2016 – 2017

Det vises til Landbruks – og matdepartementets hjemmeside – sluttprotokoll fra forhandlingsmøtet 15.mai 2016 mellom staten og Norges Bondelag og tilbudsokumentet fra staten av 4.mai 2016

Produksjonstilskudd: Bunnfradrag for alle foretak: kr 6000 uendret.
Toppavgrensning for alle foretak: kr 560 000 uendret

Kulturlandskapstilskudd alle soner: kr 172 pr.daa (minus kr 13)

Arealtilskudd sone 5: kr 210 pr daa for gras på alt areal – uendret og kr 227 pr daa for korn i sone 5 - uendret

Arealtilskudd bær sone 5: 1450 uendret, poteter sone 5: kr 80 pr daa uendret

Det er den som disponerer arealet på registreringsdato, som har rett til å søke produksjonstilskudd vekstsesongen 2016. (se veiledningsheftet og rundskriv) Unntak: Hest i pensjon i beitesesongen – skriftlig avtale.

Husdyr: Driftstilskudd: Melkekuer kr 132 770 (+8000), melkegeit kr 140 770 (+ 8000), ammekuer 6-39 kr 3100 (+200) 40 ammekuer og flere kr 122 000 (+8000) Tilskudd til husdyr: Melkekuer 1-16 kr 4189 (+241) ellers ingen endringer. Ammekuer, andre storfe og melkegeit ingen endringer. Sau over 1 år og ammegeit: 1-100, kr 1049 (+ 40) ellers ingen

endringer. Avlsgris: 1-35 kr 500 (-182), slaktegris 1-1400 kr 14 (-4), verpehøner ingen endring.

Økologisk jordbruk: Grønnsaker, frukt og bær 1425 (+150) poteter 600(+100) Husdyr: melkekuer 3000 (+200), ammekuer kr 2200 (+200), andre storfe kr 700 (+100), sau over 1 år kr 500 (+50), melke og ammegeit kr 250 (+50), avlsgris 502(+100), slaktegris kr 300 (+40)

Tilskudd til dyr på beite: Utmarksbeitetilskudd: Kyr, storfe, hest kr 434 (+42), sau, lam og geit kr 152 (+12) Beitetilskudd: storfe m.m. kr 434, småfe m.m. kr 58 ingen endringer.

Tilskudd til bevaringsverdige raser (genbevaring) kr pr dyr: Storfe (dølafe, sidet trønder og nordlandsfe, telemarksfe, vestlandsk fjordfe, vestlandsk raudkolle og østlandsk rødkolle) kr 2900. Sau over 1 år(blæset, dala, fuglestadbroget, gammelnorsk spæl, grå trønder, rygja og steigar) kr 200 . Geit over 1 år (kystgeit) kr 500 . Hest (nordlandshest/lyngshest, fjordhest og dølahest) kr 1000

Partene i jordbruksoppgjøret i 2015 ble enige om en ny nasjonal tilskuddsordning for bevaringsverdige husdyrraser også for småfe og hest. Tiltaket skal derfor ikke inngå i RMP fra søknadsomgangen 2016.

Storfe: Definisjonene i den nasjonale ordningen videreføres. Bevaringsverdige raser av sau: Sau over 1 år- Statens forhandlingsutvalg foreslår at sauene er registrert med låst rasekode i sauekontrollen.

Bevaringsverdige raser av geit: Statens forhandlingsutvalg foreslår at det gis tilskudd til ammegeit over 1 år av rasen kystgeit, såfremt individet er registrert med låst rasekode i Ammegeitkontrollen.

Bevaringsverdige raser av hest: Statens forhandlingsutvalg foreslår at tilskuddet gis til unghest under 3 år såfremt at individet er stambokført (rasegodkjent og har fått utstedt hestepass).

Jordbruksavtalen har i skrivende stund ikke vært behandlet i Stortinget. Forbehold om at det kan bli endringer.

PRODUKSJONSTILSKUDD I JORDBRUKET OG TILSKUDD TIL AVLØSNING VED FERIE OG FRITID

Landbruksdirektoratet oppfordrer til at søknader om produksjonstilskudd leveres elektronisk via Altinn.

- Søknadsfristen er 20.08.2016
- Du kan ikke levere søknaden før registreringsdatoen 31.07.2016
- Leverer du søknaden etter fristen vil tilskuddet blir redusert med 1 000 kroner for hver virkedag etter fristens utløp
- Siste mulighet for å søke, med trekk er 20. september 2016. Leverer du søknaden etter denne dagen blir den avvist.

Foretaket vil også få trekk hvis de etter 20. august ønsker å oppjustere tall på dyr eller areal i en søknad som er sendt inn. En slik endring regnes som at foretaket trekker tilbake sin innsendte søknad og sender en ny. Vær derfor nøye med at opplysningene du sender inn er rett, slik at du ikke må gjøre endringer etter søknadsfristen.

Det er til enhver tid søker (den som forplikter foretaket) som er ansvarlig for at alle opplysninger er fullstendige og korrekte.

Det er den som disponerer husdyr og areal, som kan søke tilskudd. Med disponere menes at foretaket selv har det daglige ansvaret for dyra, inkludert fôrproduksjon og fôring og stell av dyra i tillegg til å ha det formelle ansvar for hold av dyra, samt selger husdyrprodukter. Forutsetningen er at inntektene av salget har tilfalt det foretaket, som søker produksjonstilskudd.

Arealet er disponert når foretaket selv må utføre eller administrere oppgaver som jordarbeiding, gjødsling, plantevern, gjerding, høsting/beiting og annen skjøtsel av arealet samt salg av planteprodukter eller foredling av planteprodukter gjennom husdyr. Ved salg av planteprodukter skal inntektene av salget være tilfalt foretaket som søker om produksjonstilskudd.

Bortleie: Ved bortleie av et jordbruksareal er det leietakeren som disponerer arealet . Tilskuddet skal gå til det foretaket som i realiteten driver jordbruksarealene.

Foretak som har søkt om tilskudd tidligere får tilsendt informasjonsmateriell dersom de ikke har reservert seg mot det. Forskrift, veiledningsheftet og rundskriv ligger på hjemmesidene til Landbruksdirektoratet.

Hvis du har spørsmål som gjelder søknad om tilskudd, ta kontakt med kommunen/MGL der du driver jordbruksvirksomhet i god tid før søknadsfristen.

Er du ny søker bør du blant annet sikre at foretaket er registrert i Landbruksregisteret før søknadsfristen. Landbruksregisteret viser koblingen mellom et foretak og en landbrukseiendom. Søknaden om produksjonstilskudd kan ikke behandles uten en slik registrering.

Kontroll av søknad om produksjonstilskudd

Minst 5 % av søknadene blir plukket ut til stedlig kontroll for hver søknadsomgang.

Søker av tilskudd plikter å gi alle opplysninger som kommunen, fylkesmannen og landbruksdirektoratet finner nødvendig for å kunne forvalte ordningen. Forskriftens § 10. Opplysningsplikt og kontroll, § 11. avkorting ved regelverksbrudd og § 12. Avkorting ved feilopplysninger - regulerer disse forholdene.

Ved brudd på forskrift 1. juli 1999 nr 791 om gjødslingsplanlegging og forskrift 26. juli 2004 nr 1138 om plantevernmidler § 18 femte ledd skal tilskuddet alltid avkortes.

Ved manglende gjødslingsplan er normen at det skal avkortes med 20 % av det totale areal - og kulturlandskapstilskuddet. Det tilsvarende vil gjelde for manglende sprøytejournal.

Hvilke utgifter kan gi grunnlag for tilskudd til avløsning?

Foretak som er berettiget avløsertilskudd kan nå få tilskudd til avløsning for kjøp av avløsertjenester fra alle typer foretak. Avløsning er ikke avgrenset til tradisjonell fjøsavløsning, men kan også omfatte tjenester som blant annet saueklipping, gjerdehold, rundballepressing og frakt av dyr til og fra beite.

Illustrasjonsfoto: Landbruksdirektoratet

Da «forskrift om produksjonstilskudd og avløsertilskudd» og «forskrift om tilskot til avløsning ved sjukdom og fødsel mv.» trådte i kraft 1. januar 2015, åpnet det for kjøp av avløsertjenester fra andre foretak enn avløserlag/avløsserring. De som er berettiget avløsertilskudd, kan nå få tilskudd til avløsning for kjøp av avløsertjenester fra alle typer foretak. Avløsertjenester er de arbeidsoppgaver det ikke er uvanlig at jordbrukere selv utfører.

Avløsning er ikke avgrenset til tradisjonell «fjøsavløsning», men kan også omfatte kjøp av tjenester fra foretak som tilbyr saueklipping, klauvskjæring, vedlikehold av driftsbygning i form av for eksempel maling eller snekkerarbeid, rundballepressing, jordarbeiding, spredning av husdyrgjødsel, gjerdehold, beiterydding og frakt av dyr til og fra beite.

Maskiner og varer ikke inkludert

Begrepet avløsning omfatter bare selve tjenesten. Utgifter til leie av maskiner eller til andre varer som eventuelt blir benyttet under utførelsen av tjenesten gir ikke grunnlag for tilskudd.

Det gis ikke tilskudd for utgifter til for eksempel dyrlege, rørlegger, elektriker, bilmekaniker, regnskapsføring, rådgivning fra husdyrkontrollen, drektighets- eller husdyrkontroll.

Oppramsingen av hvilke tjenester som kan og ikke kan gi grunnlag for utbetaling av tilskudd er ikke fullstendig. De som er i tvil om en tjeneste kan gi grunnlag for tilskudd eller ikke, bør avklare dette med kommunen i god tid før søknadsfristen.

Må kunne dokumentere faktiske utgifter

Det gis bare tilskudd til dokumenterbare, faktiske utgifter til avløsning. I søknad om tilskudd til avløsning ved sykdom og fødsel mv. skal slik dokumentasjon legges ved søknaden. For søknad om tilskudd til avløsning ved ferie og fritid må søker kunne fremvise dokumentasjon på faktiske utgifter ved forespørsel fra kommunen.

Eksempel på dokumentasjon av avløserutgifter er;

- a-meldingen
- bankbilag og faktura
- regnskap som viser avløserringens refunderbare utgifter og hvordan disse er fordelt mellom medlemmene

Det må komme tydelig frem av eventuelle fakturaer hvilke beløp som er knyttet til tjenesten det søkes om avløsertilskudd for. Ettersom det ikke gis tilskudd til leie av maskiner eller annet materiell som benyttes under utførelse av en tjeneste, må fakturaen dessuten spesifisere hva som er utgifter til leie av personell, og hva som er utgifter til maskinleie og/eller andre varer.

NB

Ved utgifter til avløsning der avløsertjenesten er kjøpt fra andre foretak enn avløserlag eller – ring må fakturaen må være spesifisert: Vise hva som er leie av personell og vise hva som er utgifter til maskinleie og/eller andre varer.

REGIONALE MILJØTILSKUDD FOR JORDBRUKET I OPPLAND

Foretak som har rett til produksjonstilskudd i jordbruket og beitelag som er godkjent av kommunen kan søke tilskudd for gitte tiltak i regionalt miljøprogram for Oppland:

Tiltak med søknadsfrist 20. august 2016:

- Slått og beite av lokalt verdifulle jordbrukslandskap.
- Skjøtsel av bratt areal (overflatedyrka og fulldyrka areal), Beiting er likestilt med slått som høstemetode.
- Beite i utmark, tilskudd kan gis til dyreslagene: geit, kastrater av storfe og kyr i mjølkeproduksjon på seter.
- Skjøtsel av slåttemark.
- Slått/beite av biologiske verdifulle arealer.
- Setring, drift av enkeltseter og fellesseter.
- Skjøtsel av stølsvoller og seterlandskap.
- Kulturminner, gjelder skjøtsel av gravminner, gravfelt og andre automatisk freda kulturminner.
- Ingen/utsatt jordbearbeiding, gjelder i vårt område kun korn og 1.årige grovforvekster.
- Vegetasjonssone grasdekt vannveg, gjelder i vårt område kun korn og oljevekster.
- Redusert bruk av plantevernmidler, gjelder ugrasharving/ hypping/ radrensing/ flammig.

Tiltak med søknadsfrist 1. november 2016:

- Drift av beitelag, sau/geit/storfe/hest sanket fra beite og sau/geit/storfe/hest med forsterket tilsyn sluppet på beite.

Dette er en liste over aktuelle tiltak i Oppland, utfyllende informasjon for hvert enkelt tiltak blir å finne i «Veileder for regionale miljøtilskudd for jordbruket i Oppland 2016».

Ny veileder for 2016 blir lagt ut på Fylkesmannens hjemmeside i løpet av juli. Veileder på papir kan du få ved å kontakte landbrukskontoret.

Søknader levert etter fristen får et trekk på kr 1000 pr. dag.

KRAV TIL GJØDSELPLAN OG JOURNAL OVER PLANTEVERNIMIDLER.

Krav til gjødselplan og journal over plantevernmidler, gjelder alle som søker areal- og kulturlandskapstilskudd.

Utdrag fra forskrift om gjødslingsplanlegging:

§ 1. Formål

Gjødslingsplanlegging har som formål å gi grunnlag for kvalitetsmessig god avling, begrense avrenning til vassdrag og tap til luft av næringsstoffer fra jordbruksarealer. Gjødslingsplanlegging skal sikre en ressursmessig riktig utnytting av næringsstoffer i jordsmonnet og fra mineralgjødsel, husdyrgjødsel, slam og annen organisk og uorganisk gjødsel.

§ 2. Virkeområde

Forskriften gjelder alle foretak som disponerer jordbruksareal med planteproduksjon og som har rett til produksjonstilskudd etter § 3, § 4 og § 5 i forskrift av 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket.

§ 3. Gjødslingsplan

Det skal utarbeides gjødslingsplan før hver vekstsesong. Foretak som disponerer husdyrgjødsel fra mer enn 5 gjødseldyrenheter skal ha en årlig gjødslingsplan. For foretak som har en enkel driftsform, liten variasjon i arealbruken eller ekstensiv driftsform, slik at gjødslingsbehovet varierer svært lite for de enkelte skiftene fra år til år, kan gjødslingsplanen være i inntil 5 år når dette godkjennes av kommunen.

Gjødslingsplanen skal omfatte alt jordbruksareal som foretaket disponerer, jf. forskrift av 22. mars 2002 nr. 283 om produksjonstilskudd i jordbruket.

Representative jordprøver skal i hovedsak tas hvert 4. - 8. år, og det skal minimum rekvireres analyser for pH, fosfor, kalium, glødetap eller gis skjønnsmessig vurdering av moldinnhold. Jordprøvene skal analyseres ved et laboratorium som deltar i og har bestått ringtest for jordanalyser.

Foretak med husdyr, eller foretak som får tilført husdyrgjødsel, slam eller annen organisk gjødsel, skal beregne forsvarlig mengde forbruk av dette for kommende vekstsesong. I gjødslingsplanen skal denne mengden fordeles på jordbruksarealet i henhold til foretakets spredeareal og slamplan m.m.

Kontroll av gjødslingsplan og journal over plantevernmidler:

Ved kontroll skal kommunen kontrollere at foretaket har gjødslingsplan og journal over plantevernmidler, og at disse er korrekt opplyst om i søknad om produksjonstilskudd. Foretak som ikke er underlagt krav om gjødslingsplan eller ikke bruker plantevernmidler kan oppgi dette i søknadsskjema. Alle foretak som disponerer jordbruksareal med planteproduksjon, og som ikke er gitt dispensasjon fra forskrift om gjødslingsplanlegging, er underlagt krav om gjødslingsplan. Dersom foretaket mangler dokumentasjon, eller har mangelfull dokumentasjon ved kontroll skal tilskuddet avkortes.

Forskrift om produksjonstilskudd i jordbruket:

§ 11. *Avkorting ved regelverksbrudd*: Dersom foretaket uaktsomt eller forsettlig driver eller har drevet sin virksomhet i strid med annet regelverk for jordbruksvirksomhet, kan hele eller deler av det samlede tilskuddet som tilfaller foretaket avkortes. Ved brudd på forskrift 1. juli 1999 nr. 791 om gjødslingsplanlegging skal tilskuddet avkortes. Tilskuddet skal avkortes dersom foretaket ikke fører journal over plantevernmidler som brukes, med opplysninger om navn på plantevernmiddelet, tidspunkt for behandling og dosen som er brukt, samt området og veksten som plantevernmiddelet ble brukt på. Det samme gjelder dersom foretaket ikke kan fremlegge slike journaler for de siste tre årene.

Retningslinjer for avkorting ved brudd på gjødslingsplan og journal over plantevernmidler:

Kommunen skal gjøre en skjønnsmessig helhetsvurdering av avkortingsbeløpet. Imidlertid finner Landbruksdirektoratet det hensiktsmessig å gi veiledende utgangspunkt for avkortingsbeløpenes størrelse etter § 11 annet ledd av hensyn til likebehandling på tvers av fylke og kommune. Ved manglende gjødslingsplan er normen at det totale areal- og kulturlandskapstilskuddet avkortes med 20 %. Det tilsvarende vil gjelde for sprøytejournal. Det kan dermed avkortes med 40 % for tilfeller der begge deler mangler. Kommunen må vurdere gjødslingsplan og journal over plantevernmidler individuelt fra sak til sak,

i tilfeller der gjødslingsplan og journal over plantevernmidler varierer i kvalitet.

REGLER OG PRIORITERING FOR UTMÅLING AV BEDRIFTSRETTEDE BYGDEUTVIKLINGSMIDLER I OPPLAND FOR 2016

Fastlagt 7.12.2015 hos Innovasjon Norge Oppland.

Målgrupper for BU-finansiering

Personer eller foretak som enten eier, eier og driver, eier og driver og bor på eller driver og bor på en landbrukseiendom, kan søke BU-finansiering.

Styret vedtar følgende fordeling av tildelte BU-midlene fra Fylkesmannen i Oppland; 80 % bevilges til prosjekter innen tradisjonelt landbruk og 20 % bevilges til tilleggsnæringer. Det gis anledning til å omprioritere mellom ordningene dersom det er behov for det. Søknader fra ungdom og økologisk produksjon skal prioriteres.

Tiltak som er startet opp før søknad om BU-finansiering er behandlet, vil bli avslått med dette som begrunnelse.

Etablererstipend

Maksimalt kr 300 000 for hver av fasene, fordelt på idéutviklingsfase og etablererfase.

Normalt 50 % stipend av godkjent kostnadsoverslag, unntaksvis opp til 75 %.

Eget arbeid kan godkjennes med inntil kr 350 pr time.

Bedriftsutviklingstilskudd

Inntil 50 % tilskudd av godkjent kostnadsoverslag.

Utmåling av investeringstilskudd

Maksimalt investeringstilskudd: kr 1 000 000.

Utmåling for søkere under 35 år; maksimalt 25 % av kostnadsgrunnlag.

Utmåling for søkere 35 år og eldre som har overtatt landbrukseiendom i løpet av de siste fem år; maksimalt 25 % av kostnadsgrunnlag.

Utmåling for prosjekter for økologisk produksjon; maksimalt 25 % av kostnadsgrunnlag.

Utmåling for andre søkere; maksimalt 15 % av kostnadsgrunnlag.

Ekstra investeringstilskudd til økt bruk av tre i større landbruksbygg:

Ut fra et mål om å binde mer CO₂ i form av tre i bygninger kan det gis tilskudd fra investeringsmidlene til driftsbygninger i landbruket

der det brukes fra 20 kubikkmeter trelast eller mer. Tilskuddet måles ut med kr 1 000 pr kubikkmeter trelast som bindes i bygget. Maksimalt kan det bevilges kr 100 000 til dette formålet og det kommet som et tillegg etter vanlig utmåling av investeringstilskudd. Utbetaling av tilskuddet kan skje ved avsluttende utbetaling av investeringstilskudd og skal baseres på uavhengig utregning av mengde medgått trelast. Maksimalgrensen på kr 1 000 000 i investeringstilskudd pr enhet står likevel ved lag.

Tilskudd ved generasjonsskifte

Godkjent kostnadsoverslag inntil kr 500 000.

Inntil 40 %, maksimalt tilskudd kr 200 000.

Søker må ha overtatt eiendommen (i form av tinglyst skjøte) i løpet av de siste 5 årene og være under 35 år, jf. § 3 i forskriftene for bygdeutviklingsmidlene.

Generelle retningslinjer

Hvert bruk kan over en periode på 5 år maksimalt tildeles kr 1 000 000 i investeringstilskudd. Dette omfatter også bruket sin del av fellestiltak som for eksempel i samdrifter. Det kan gjøres unntak i spesielle saker. Utmåling av tilskudd der investeringen blir gjort i flere byggetrinn skal ses under ett.

Det blir ikke gitt støtte til kjøp av livdyr.

Løpende vedlikehold prioriteres ikke.

Egen arbeidsinnsats kan godkjennes med inntil kr 350 pr time. Det kan maksimalt godkjennes egeninnsats tilsvarende 20 prosent av totalt medgått byggekostnad. Bruk av egne maskiner kan godkjennes etter satsene i Håndbok for driftsplanlegging. Eventuell bruk av egne produserte materialer skal fremkomme av materialliste attestert av uavhengig bygningskyndig.

Det kreves en helhetlig plan for byggearbeidene.

Prioriteringer for søknader innen tradisjonelt jordbruk:

Byggearbeider for å opprettholde og utvide eksisterende konvensjonell og økologisk produksjon, innen både tradisjonelt landbruk og bygdenæringer, tilpasset ressursgrunnlaget og markedets behov.

Oppstart av grovfôrbasert husdyrhold tilpasset ressursgrunnlaget og markedets behov.

Nødvendig byggearbeid for storfe grunnet krav i forskrifter om hold av husdyr og melkebehandling.

Etablerertilskudd ved generasjonsskifte.

Bygningsmessige investeringer for lagring av grønnsaker, poteter, urter og korn der salgskanaler er dokumentert.

Byggearbeider for nye produksjoner/bygdenæringer tilpasset markeds behov.

Byggearbeider for kraftfôrkrevende produksjoner innen konsesjonsgrensene og tilpasset markedets behov.

Byggearbeider på seterfjøs og seterhus på bruk som driver aktiv melkeproduksjon på setra om sommeren.

Investeringer i permanente dyrkingsanlegg for frukt og bær, som f.eks. dyrkingstuneller.

Det tas forbehold om endringer i dette dokumentet som følge av nye formuleringer i ny BU-forskrift, tildelingsbrev fra Landbruks- og matdepartementet eller strategisk næringsplan for landbruket i Oppland.

Søknad

Søknad om BU-midler skal leveres elektronisk på internett. Gå inn på www.innovasjon norge.no for mer informasjon. Nytt fra 2017 er at det blir søknadsfrist for levering av søknad. Søknadsfristen blir 1.februar 2017. Søknadene kan sendes inn fra 1.oktober 2016.

Innovasjon Norge tilbyr lavrisiko lån til eiere eller kjøpere av landbrukseiendommer. Det tilbys gode betingelser og rentevilkår.

Ta kontakt med landbrukskontoret i god tid dersom du ønsker å søke BU-midler.

UTVIKLINGSFONDET I RINGEBU

Ringebu kommune har et fond med navnet "Utviklingsfondet". Gjennom retningslinjer er landbruksnæringen gitt mulighet til å søke støtte her. Det er pekt ut fire områder: nydyrking, mjølkekvote, grøfting og rydding av nytt innmarksbeite. Søknadstallene er vist i tabellen nedenfor.

Ordning	Antall søkere	Mengde (søkt)	Beløp i kr (søkt)
Nydyrking	12	164 daa	328 000
Kjøp av mjølkekvote	27	147 208 liter	106 531
Grøfting	7	5 043 meter	126 075
Rydding av nytt innmarksbeite	18	482 daa	241 000
SUM			801 606

UTVIKLINGSFONDET FOR LANDBRUK I SØR-FRON

Sør-Fron kommune kan gi støtte fra utviklingsfondet til tiltak i landbruket. I årets driftsbudsjett er det satt av kr. 300 000 til landbruksfondet i Sør-Fron kommune. Det er pekt ut fire områder: nydyrking, kjøp av mjølkekvote, rydding av nytt beite og støtte til mjølkeproduksjon på seter. Det kom inn søknader for et beløp på kr. 539 596. Det betyr at det i år ikke var penger til å gi støtte til rydding av nye innmarksbeiter, og heller ikke fullt ut for mjølkeproduksjon på seter. Søknadstallene er vist i tabellen nedenfor.

Ordning	Antall søkere	Mengde (søkt)	Beløp i kr (søkt)
Nydyrking	8	77 daa	154 000
Kjøp av mjølkekvote	20	250 255	174 596
Rydding av nytt innmarksbeite	13	262 daa	131 000
Mjølkeproduksjon på seter	10		80 000
SUM			539 596

LAGRING OG SPREDNING AV HUSDYRGJØDSEL

Lagring og spredning av husdyrgjødsel er regulert gjennom "Forskrift om gjødselvarer mv. av organisk opphav".

Krav til lagring

Lager for flytende gjødselvarer skal ha tette konstruksjoner i golv, vegger, porter, luker, uttappingsrør, spjeld mm. Landkummer skal i tillegg utstyres med tak eller flytende dekke. Gjødseldammer skal ha tett bunn. I gjødselgrop for sau og gjødselrenne for pelsdyr mv, skal bunn, sider og port være tette.

Utendørs drift på talle/utegarder må innrettes slik at gjødsel kan fjernes på en enkel måte fra fôringsplasser, hvileplasser og eventuelt trafikkarealer mellom disse. Væskeoverskudd skal samles opp og lagres dersom det kan medføre fare for forurensning.

Landbrukskontoret oppfordrer deg som har husdyrgjødsellager i bruk til å kontrollere at lageret tilfredstiller kravene i forskriften.

- Sjekk inspeksjonskummen til dreneringen rundt gjødsellagret.
- Sjekk metallkonstruksjonen i gjødselporten for korrosjon, sprekker, skjevheter.
- Skift gummilister og finèrplater i gjødselporten ved behov.
- Betongen rundt innfestningsramma til gjødselporten må ikke være forvitret slik at armeringa er synlig. Eventuelle skader må utbedres.

Krav til bruk

Husdyrgjødsel kan bare spres på godkjent spredeareal. Det skal være tilstrekkelig disponibelt areal for spredning av husdyrgjødsel, minimum 4 daa fulldyrket jord pr. gjødseldyreenhet (GDE). For mjølkeku regnes 1 dyr per GDE, for sau regnes 7 vfs. per GDE. Fullstendig tabell med alle dyreslag ligger som vedlegg til forskriften; <http://www.lovdata.no/for/sf/ho/xo-20030704-0951.html>

Spredning av husdyrgjødsel er kun tillatt i perioden 15. februar til 1. november. Det er ikke tillatt å spre husdyrgjødsel på snødekt eller frossen mark. Husdyrgjødsel spredd på åpen åker skal moldes ned straks og senest 18 timer etter spredning.

Spredning på grasmark, uten nedmolding, bør gjøres så tidlig i vekstsesongen at det er mulighet for betydelig gjenvækst som høstes eller beites. Spredning uten nedmolding skal gjøres senest 1. september. Dersom klimatiske forhold og vannkvaliteten i kommunen tilsier det, kan kommunen tillate senere spredning på grasmark, men ikke senere enn 1. oktober.

E6 OG MIDLERTIDIG BESLAGLAGTE LANDBRUKSAREAL I SØRFRON

Bygging av ny E6 på strekningen Frya – Sjoa er nå inne i siste bygge år. I løpet av året skal alle arealer som har vært benyttet til midlertidig beslaglagt areal tilbakeføres til opprinnelig bruksformål. Allerede nå er noe midlertidig beslaglagt areal ferdigstilt og grunneier har, noe tidligere enn forutsatt, fått tatt det i bruk. Oppmåling av nye eiendomsgrenser langs ny E6 vil med full tyngde foregå senhøsten 2016 og i målesesongen 2017.

GÅRDSKART

Har du rydda nytt beite? Nyrydda innmarksbeiter må godkjennes og måles opp før de søkes på. Si fra i god tid før søknadsomgangen i august. Kontaktperson for gårdskart er Ragnhild Sperstad, tlf. 61 29 92 52.

Kravet til innmarksbeite:

Bildet viser et fint rydda beite som holder kravet til innmarksbeite, og som det kan søkes areal- og kulturlandskapstilkudd på i produksjonstilskuddsammenheng. Arealet er rydda for kratt og hogstavfall slik at beitedyra har god tilgang. Minst 50 % av arealet har beitegras (kulturgras) og arealet har fått et tydelig kulturpreg som også er et krav for å kunne klassifisere et areal som innmarksbeite. På dette beitet har man valgt å ha heldekkende tresetting. Skogen skal da ha glissen tresetting uten nevneverdig busksjikt, være oppkvista og ha kronedekke med god lysgjennomgang slik at man får grasdekke i bunn.

Det kan ta flere år å få etablert et slikt grasdekke. Hvor lang tid etableringen tar, er blant annet avhengig av opprinnelig vegetasjonstype og beitetrykk.

Lykke til med beiteryddingen!

GJERDER

Piggtråd

Fra 01.01.2010 er det forbudt å sette opp nytt gjerde med bruk av piggtråd (også på toppen). Gjerder som kun består av en eller to tråder med piggtråd er heller ikke lovlig.

Oppmåling av grenser

Trådvev kan i mange tilfeller være eiendomsgrense mellom to eiendommer. Hvis en velger å ta vekk gjerde i stedet for å vedlikeholde så må det erstattes med grensemerker. På for eksempel seterstuler er det ofte ikke annen dokumentasjon på eiendomsgrensene enn det gamle gjerdet som står i marka. Innmåling og merking kan rekvireres på egne skjema som fås ved å henvende seg til oppmålingsingeniør på tjenesteområde plan og bygning i kommunene. Det er gebyr på oppmålingsarbeid.

Konsekvensar av inngjerding

Inngjerding av areal, t.d. til beite, i utmarka har også betydning for andre. Det er viktig at ein ikkje stenger ferdselseveger, stier og råk. Dette er eit gammalt og viktig prinsipp med fri ferdsel i utmarka. Her er det viktig å ha ryddige forhold. Eventuell avløsning av gamle ferdselsvegar kan skje gjennom ein prosess i jordskifteretten. Viss ikkje ferdselsvegen er avløst må grunneigar halde den open for ferdsel.

Inngjerding stenger andre beitedyr ute. Dermed blir dei andre som har beiterett i området avskåret frå å nytte sin rett på det aktuelle området som nå er rydda. For å avløyse beiteretten på dette området må ein gjennom ein prosess i jordskifteretten. Grunneigarar som tenker å rydde nytt beite i utmarka bør ta opp saka i eige grunneigarlag, slik at det er kjent for dei andre som har beiterett i området.

RYDDE FØR / ETTER FLOM

Dei siste åra har vi stadig oftare hatt store mengder med regn på kort tid. Samtidig smelter snøen i fjellet. Saman kan dette føre til problem både i dalsidene og i Gudbrandsdalslågen.

Dette må du som grunneigar gjøre:

- Rydd bekkeløp for kvist og brask.
- Fjern store tre i bekkeløpet, men la botnvegetasjon, helst gras, vere. Grusrøttene binder jorda.
- Unngå å fylle masser ut mot vassdrag.
- Fjern rundballer frå utsette stader i god tid før flommen.
- Sjekk og rensk stikkrenner.
- Ta ein runde og sjå over eigedomen.

Det har vore gjort mykje godt arbeid med rydding og pyntig dei seinare åra, det er svært gledeleg å sjå.

BRENNING OG DEPONERING AV AVFALL

Landbrukskontoret har denne våren fått inn nokre meldinger om brenning og deponering av ulike typer avfall.

Kommunene er pålagt å føre tilsyn med forurensingsloven, og å følge opp eventuelle saker vedrørende brenning og avfallsproblematikk.

Deponering i naturen og brenning av avfall fra husholdninger og næringsvirksomheter (også landbruksavfall) er jf forurensingsloven (fl) sin § 28 forbudt. Denne gir m a følgende:

"Ingen må tømme, etterlate eller transportere avfall slik at det kan virke skjemmende eller være til skade eller ulempe for miljøet."

Det er forbudt å brenne all type avfall med mindre det skjer i godkjent forbrenningsanlegg. Alt avfall skal leveres til godkjent mottak for enten å resirkuleres eller videresendes til godkjent forbrenningsanlegg. All åpen brenning eller brenning i småovn vil gi en ufullstendig forbrenning med giftige avgasser som inneholder høye konsentrasjoner av giftige stoffer som dioksiner og PAH (tjærestoffer) og karbonmonoksid. Røyken fra åpen brenning og brenning i småovner inneholder inntil 500.000 ganger mer av slike giftstoffer enn røyken fra et forbrenningsanlegg.

Lag gode rutinar for å samle opp avfall og sikre det slik at det ikkje blåser bort med vind og blir «ingenmannseige.» Det aller meste av avfall fra landbruket kan leveres GRATIS til miljøstasjonene i midtdalen.

De som heretter brenner landbruksplast og annet landbruksavfall og/eller utfører ulovlig deponering må være forberedt på å bli anmeldt til politiet.

Jamfør forskrift om produksjonstilskudd (rundskriv 2014-29) kan det også bli aktuelt å avkorte produksjonstilskuddet til foretaket ved brudd på forurensingsloven.

Sist, men ikke minst, er dumping og brenning også med på å skape et svært negativt omdømme av landbruket som ingen er tjent med.

VELFERDSORDNINGER 2016

Tilskudd til avløsning ved sykdom, svangerskap og fødsel, sykt barn og dødsfall kan foretak med husdyrproduksjon søke tilskudd for å dekke kostnader til avløser. I vekstsesongen kan også foretak med planteproduksjon søke tilskudd. Vilkåret for å motta tilskudd er at en som har næringsinntekt fra bruket ikke kan delta i arbeidet på grunn av sykdom m.v. Maksimal dagsats for 2016 er kr 1500,-. Det blir trukket fra eventuell inntekt utenom bruket og utbetalinger fra NAV.

Fra 30. juni 2015 ble det gjort følgende endringer:

- For tilskudd til avløsning ved jordbrukerens sykdom er øvre aldersgrense på 70 år gjeninnført. For tilskudd på andre grunnlag er det ingen øvre aldersgrense.
- Begrensningen på 365 dager for tilskudd til avløsning ved jordbrukerens sykdom knyttes til antallet sykmeldingsdager det utbetales tilskudd for. Dersom foretaket lar være å søke om tilskudd for en sykmeldingsperiode skal dagene i denne perioden ikke inngå i tellingen opp mot 365-dagersgrensen.
- Når det ikke har blitt utbetalt tilskudd på grunn av jordbrukerens sykdom i 26 sammenhengende uker, begynner tellingen av tilskuddsdager alltid på nytt igjen fra dag 1. Da kan tilskudd utbetales for inntil 365 nye dager uavhengig hvor mange dager det er utbetalt tilskudd for før de 26 tilskuddsfrie ukene

- Det kan ikke utbetales tilskudd til avløsning ved jordbrukerens sykdom dersom vedkommende mottar uføretrygd beregnet på grunnlag av 100 % uførhet.
- Post i godkjent ligning for næringsinntekt fra ANS og DA er rettet til post 2.7.8.
- Tilskuddet til 14 dager avløsning av far «i forbindelse med fødselen» kan utbetales for avløsning som har skjedd i perioden 14 dager før fødsel til 14 dager etter at mor er kommet hjem fra sykehuset. Det er ikke lenger et krav at de 14 dagene er sammenhengende.
- Det er mulig å søke delutbetalinger ved avløsning utover 2 mnd. Tilskuddsbeløpet skal bli det samme enten det sendes én søknad eller flere delsknader.

Følgende endringer, som kom i forbindelse med overgangen fra den gamle «avløysingsforskriften» til «forskrift om tilskot til avløsning ved sykdom og fødsel mv. av 19. desember 2014», er det fortsatt verdt å minne om:

- Alle beregningsregler og satser er plassert i jordbruksavtalen. Enkelte grunnvilkår/generelle vilkår ble fjernet, blant annet mottak av uføretrygd eller arbeidsavklaringspenger basert på mindre enn 75 % nedsatt arbeidsevne.
- Mulighetene for tilskudd ved barns sykdom ble noe utvidet.
- Kommunen (og ikke Fylkesmannen) vurderer hvorvidt onnetida i særlige tilfeller strekker seg lenger enn perioden 15. april til 1. oktober.
- Kommunen (og ikke Fylkesmannen) vurderer om det skal beregnes dagsats for foretak med husdyrproduksjon hvis det ikke forelå noe tilskuddsgrunnlag 1. januar.
- Det er ikke noe krav om at avløseren er ansatt i foretaket eller i avløserlag.
- Det er ikke anledning til å utbetale tilskuddet direkte til avløserlaget.

TPO - Tidligpensjon til jordbrukere

Tidligpensjon til jordbrukere er en ordning for tidligere gardbrukere som har overdratt garden til neste generasjon og er over 62 år. Aldersgrensen for ektefelle/samboer er 57 år når det søkes om tobrukerpensjon. Landbrukseiendommen må være overdratt og tinglyst på ny eier før

tidligpensjon kan mottas. Retten faller bort ved utgangen av den måneden bruker fyller 67 år. Den som mottar tidligpensjon for jordbrukere kan ikke ha næringsinntekt fra landbruk, skogbruk eller gartneri, men kan ha ubegrenset annen inntekt.

Størrelsen på tidligpensjonen fastsettes i jordbruksoppgjøret. For 2015 og 2016 er tidligpensjonen satt til inntil kr 100 000 pr. år for enbrukerpensjon og inntil kr 160 000 pr. år for tobrukerpensjon. Tobrukerpensjonen deles likt på de to ektefellene/samboerne.

For mer informasjon om ordningene se [Statens landbruksforvaltning sine sider](#).

SKOGBRUK

TILSKUDD TIL DRIFT MED TAUBANE

Tiltak	Tilskuddssats pr. m ³	
	Furu	Gran
Taubane	130,-	110,-
Hest	45,-	45,-

Drifta må være forhåndsgodkjent av kommunen. Tilskuddet gjelder uavhengig banelengde, taubane/slepebane. Det er et krav om at arealet blir tilplantet i driftsåret eller påfølgende år. Tilskudd til drift med taubane og hest gjelder virke som leveres til industrielt formål. Det blir ikke gitt tilskudd til lauvvirke.

TILSKUDD TIL SKOGKULTUR

Tilskuddssatser i 2016:

Markberedning: 40 % av kostnaden

Ungskogpleie: 40 % av kostnaden

Fylkesmannen har gitt mindre tilskuddsramme til skogkultur i år. De ønsker minst mulig å prioritere tilskuddsmidler til planting, som er en

lovpålagt oppgave. Det blir altså ikke nok midler til plantekjøp eller plantearbeid i 2016, men husk å benytte skogfond med skattefordel.

Alle tilskudd gis via skogfondet. Skogeier må derfor levere faktura eller skjema for eget arbeid som fås på landbrukskontoret eller på www.slf.dep.no

Fakturaer skal være underskrevet og det må angis om fakturaen skal betales til utsteder eller refunderes til skogeier (husk kontonummer!). Dersom skogeier kun vil ha tilskuddet må faktura/skjema også leveres til landbrukskontoret for registrering i skogfondet.

Midlene er selvsagt avhengig av aktiviteten, og "første mann til mølla" prinsippet gjelder. Skogeiere bør derfor levere inn fakturaer fortløpende. Skogeiere som ikke får tilskudd i år kan få utbetalt tilskudd på tiltaket neste år, med forbehold om endring i tilskuddssatser og bevilgninger.

Frist for innlevering av fakturaer/skjema for utbetaling av tilskudd er **1. november**.

TILSKUDD TIL SKOGSVEGER

Tilskudd til nybygging og ombygging av eksisterende veger er gjeldende som før. Tilskuddet kan også brukes til opprustings-/vedlikeholdstiltak som innebærer fjerning av flaskehalser som utbedring av bruer, kulverter og stikkrenner. Det kan også gis tilskudd til utvidelse av snuplasser jf ny vegnormal (2013). Opprusting av strekninger med dårlig bæreevne, smal vegbredde og grøftenett/stikkrenner som ikke takler store nedbørsmengder (ikke grøfterensk) er også tilskuddsberettiget. Standard søknadsskjema for tilskudd til vegbygging (SLF-903), med utfyllende opplysninger skal benyttes.

Det kan gis tilskudd på inntil 50 %. Minimum anleggskostnad er kr 25 000,-. Søknader håndteres fortløpende og må forhåndsgodkjennes av kommunen.

Oppland har egen vegplanlegger, og ved bruk av han gis det inntil 60 % tilskudd til planlegging og utarbeiding av byggeplan (plana må ikke realiseres).

TILSKUDD TIL TETTERE PLANTING

(klimatiltak for økt binding av CO₂)

Det gis 80 % tilskudd for inntil 50 planter/daa som plantes utover et fastsatt minimumsantall.

Bonitet	Minimum plantetall per daa	Intervall for plantetall som utløser tilskudd (inntil 50 planter/daa etter oppfylt minimumskrav
26	220	220-270
23	220	220-270
20	200	200-250
17	180	180-230
14	160	160-210
11	130	130-180
8	100	100-150

TILSKUDD TIL GJØDSLING I SKOG

(klimatiltak for økt binding av CO₂)

- Furu, bonitet F8-F17, Gran, bonitet G8-G20
- Enslikte bestand med optimal tetthet.
- Hkl 4 prioriteres, men også:
 - Tidlig hkl 5, som ikke planlegges hogd før om 10 år
 - Sein hkl 3, etter at evt. tynninger er avslutta
 - Kostnad kr 300-350 per daa. Tilskudd 40 %
 - Bruker 15 kg N per daa
 - Økt tilvekst i 6-10 år etter gjødsling, gir 1-2 m³ ekstra volum per daa
 - God avkastning for skogeier, kort tid fra investeringstidspunkt til avkastning (hogst)

SKOGFOND

Hvordan ta i bruk skogfond på nett?

Gå inn på www.landbruksdirektoratet.no.

Logg inn på «Se din skogfondskonto» under «Elektroniske tjenester». Her må man logge inn via Altinn.

Her får man blant annet se kontoopplysninger, aktivitetsdata og kontoutskrift. Man kan også selv registrere refusjonskrav, husk bilag!

Kontoutskrift skogfond 2016

For de som har hatt aktivitet på skogfondskontoen i 2015 ble kontoutskriftene sendt direkte til de regnskapskontor som fører deres regnskap. En del fikk de tilsendt selv. Om den praksisen bør endres så gi tilbakemelding.

AVVIKLING AV TILSKUDDSDORDNINGER

På grunn av for lite tilskuddsmidler er «Drift i mellomvanskelig terreng» og «Miljøgunstig hogst» avviklet.

MILJØ OG UTMARK

MOTORFERDSEL

De faste leiekjøringsløyvene for snøskuter i Sør-Fron kommune går ut 30. juni 2016. Leiekjøringsløyvene vil bli lyst ut i vår/sommer. Tidligere løyveinnehavere vil få tilsendt søknadsskjema.

Løyvene vil også bli annonsert i avisa.

BÅNDTVANG FOR HUNDER

Båndtvang for hunder er regulert gjennom hundeloven og gjennom kommunale forskrifter. Følgende regler gjelder i våre to kommuner:

I Ringeby og Sør-Fron kommuner er det båndtvang for hund fra **1. april til 15. oktober** i områder der husdyr har rett til å beite og faktisk beiter. Påbudet om båndtvang gjelder ikke for jakthunder som under lovlig jakt, trening eller prøver blir fulgt av eier mellom 20. august og 1. april. Tjenestehunder, ettersøkshunder og dresserte gjeterhunder i arbeid, tjeneste eller lovlig trening/prøving er unntatt båndtvang.

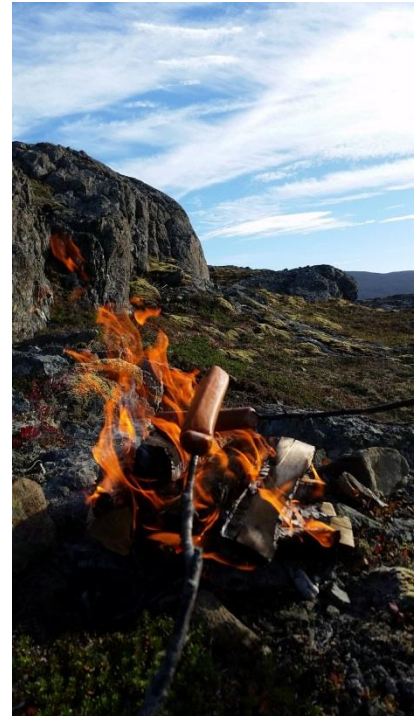
Reglene om båndtvang er etablert for å verne om vilt og beitedyr. Vi oppfordrer alle hundeeiere til å vise hensyn.

BÅLREGLENE ER ENDRET

Inntil i år har det vært forbud mot å gjøre opp ild «i eller i nærheten av skogmark» mellom 15. april til 15. september uten tillatelse fra kommunen.

Fra 1. januar 2016 er forskriften som omhandler bålbrekking endret. Forbudet mot bålbrekking utvides fra «i eller i nærheten av skogmark» til å gjelde «i eller i nærheten av skog og annen utmark». I tillegg legges det til en setning om at «det er likevel tillatt å gjøre opp ild der det åpenbart ikke kan medføre brann». Det er nå f.eks. tillatt å gjøre opp ild på snødekt mark, og når det har vært mye nedbør over tid.

Forskriftsendringen gir hver enkelt et stort ansvar. Bruk hodet, og vurder forholdene godt!

ROVVILT

Informasjon fra Statens naturoppsyn (SNO):

Ved funn av kadaver der det er **mistanke om rovviltskade:**

- La kadaveret ligge mest mulig urørt, men dekk det til for å verne mot åtseletere
- Noter kartreferanse (ev. avmerk på kart) og ta gjerne bilder – også nærbilde
- Merk stedet slik at det er lettere å finne igjen, og vær innstilt på å påvise funnstedet dersom ikke GPS-kartreferanse er oppgitt

- Meld snarest fra til en av SNOs rovviltkontakter, uansett kadaverets tilstand
- Dersom ikke lokal rovviltkontakt er tilgjengelig, kontakt Esben Bø tlf.957 22 733 eller Ole Knut Steinset tlf. 464 48 657

SNOs lokale rovviltkontakter	Postadresse	Telefon	Kommuner
Christen Bårdsløkken	Skottvegen 35 2630 Ringebu	911 53 729	Nord-Fron, Sør-Fron og Ringebu
Odd Steinar Granheim	Krukhaugvegen191, 2635 Tretten	975 60 167	Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal og Lillehammer
Eivind Fossum	Veltevegen 163 2636 Øyer	61 27 80 46 911 29 562	Sør-Fron, Ringebu, Øyer, Gausdal og Lillehammer
Hans Mathias Ulberg	Baksidevegen 944, 2647 Sør-Fron	993 52 858	Sel, Nord-Fron, Sør-Fron, Ringebu og Gausdal

Ved søknad om skadefelling:

- Kontakt kommunen/landbrukskontoret og oppgi antall kadaver med SNOs konklusjon om dødsårsak. Oppgi også ev. kadaver som ikke er undersøkt av SNO og om det mangler lam, er urolige dyr m.m.
- Normalt søker kommunen Fylkesmannen om skadefellingstillatelse, men beitelag kan også søke selv. Dersom beitelag søker selv må kommunen informeres.

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontors rovvilttelefon: **948 78 944**

HJORTEVILT

Viltstatistikk jaktårene 2010-2015, Sør-Fron kommune						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Felt elg	57	59	48	56	54	51
Felt hjort	13	8	13	16	14	11
Felt rådyr	-	-	17	17	24	10

Viltstatistikk jaktårene 2010-2015, Ringebu kommune						
	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Felt elg	193	211	244	231	228	221
Felt hjort	21	21	28	34	44	40
Felt rådyr	19	11	-	22	50	43

Mer viltstatistikk kan leses på www.hjorteviltregisteret.no.

Det foregår for tiden beitetaksering innenfor Brekkom, Vekkom og Fåvang bestandsplanområde. Feltarbeidet har startet opp, og rapporten skal være ferdig før jul. Her vurderes beitegrunnlag, produktivitet i bestand og avskyting

NÆRINGSUTVIKLING

MIDTDALSBONDEN – NETTSTADEN FOR LANDBRUKET

På nettstaden Midtdalsbonden, www.midtdalsbonden.no, finn du nyheiter og info om:

- Ulike arrangement
- Tilskotsordningar og søknadsfristar
- Lovverk
- Organisasjonar, rådgjeving, forvaltning m.m.

Midtdalsbonden.no har eigen kalender. Kontakt webredaktørane for å få lagt inn arrangement.

Webredaktørane er:

- Ragnhild Sperstad, tlf. 61 29 92 52 e-post ragnhild.sperstad@sor-fron.kommune.no,
- Anne Berit Grasbakken, tlf. 61 29 92 57 eller 61 26 61 47, e-post fmopabg@fylkesmannen.no,

PRIMÆRNÆRINGSUTVALET I MIDT-GUDBRANDSDAL

Utvalet er sett saman av representantar frå faglag i landbruket. Hovudoppgåva er å styrke og utvikle landbruket i Midtdalen, i tråd med *Utviklingsplan for landbruket i Midtdalen*. I 2016 arbeider utvalet med:

- Mentorordning for unge og nye bønder
- Fagmøte om organisert beiting for storfe

Elles har utvalet tatt over oppgåver etter prosjektet «Midtdalsbonden inn i framtida»:

- Skogdag for ungdomsskuleelvar
- Prisen «Årets Midtdalsbonde»
- Administrasjon av Facebooksida «Midtdalsbonden»

Desse sit i utvalet:

Marthe Dypdalen, Nord-Fron Bondelag (leiar)

Kjell Arne Kaus, Ringebu Bondelag

Per Nyhus, Sør-Fron Bonde- og småbrukarlag

Therese Rudi, Ringebu-Fåvang Bonde- og småbrukarlag

Ola Rundsveen, Fron Skogeigarlag

Jostein Tromsnes, Ringebu-Fåvang Skogeigarlag

Midtdalsbonden inn i framtida

Midtdalsbonden inn i framtida ble avsluttet i april 2016. I løpet av prosjektperioden har det vært avviklet over 30 tiltak med fokus på kompetanseheving innen ulike produksjoner, rekruttering, næringsutvikling i landbruket og nettverksbygging (sosiale og faglig).

Rapport for prosjektet vil bli lagt ut på midtdalsbonden.no der kan man lese mer om de ulike punktene i prosjektet.

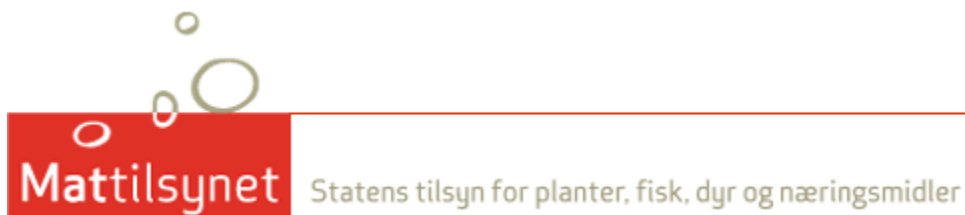
Prisen «Årets Midtdalsbonde» vil bli videreført av Primærnæringsutvalget i samarbeid med Dølen og Sparebank1 Gudbrandsdal, og arrangementet «Skogdag i ungdomskolen» videreføres av Primærnæringsutvalget sammen med landbrukskontorene og skogeierlagene.

Midt-Gudbrandsdal Næringsforening har fått stafettpinnen for å jobbe mer med lokalmat. Innen området er det mange ivrige og flinke folk. Det skal bli spennende å se hva som skjer framover.

Jeg vil takke for tre år med mange utfordringer og gleder, og ikke minst å se hvor stor viljen og engasjementet for landbruket er i regionen. Ønsker alle lykke til videre!

Mvh Marthe Norbye Dybos

DIVERSE

Nasjonalt prosjekt om velferd på kalv

Mattilsynet ønsker å kartlegge om kalvers velferd er tilfredsstillende i Norge i 2016. Det er viktig at Mattilsynet har kontinuerlig oppmerksomhet på dyrevelferd. Friske kalver med god velferd er viktig av etiske grunner, samt for å bidra til god produksjon i fremtiden.

Det er i denne gjort et tilfeldig utplukk på 1000 gårdsbruk med melkeproduksjon i Norge som skal inspiseres, og av disse er 75 stk. i Gudbrandsdalen. Tilsynene vil i hovedsak være uvarslede og skje i løpet av 2016.

Krav om smittesluse

Mattilsynet vil minne om at det siden 2004 er krav om smittesluse i alt storfehold og svinehold. Hensikten er å begrense smittefaren gjennom at inngangspartiet til husdyrrommet er utstyrt med en smittebarriere. Med smittesluse menes organisering av person- og utstyrstrafikk til og fra husdyrrom slik at smittestoff så langt det er mulig ikke bringes med inn i eller ut av besetningen. Smitteslusen skal utgjøre et tydelig skille mellom husdyrrommet/husdyrsonen og øvrig sone/område på gården. Det optimale er at smitteslusen utgjør et eget rom der det er et klart skille mellom sonene (distinkt fysisk smittesluse). Praktiske forhold tilsier likevel at slusen også kan være et avgrenset og merket areal uten at den utgjør et eget rom i bygningen. Slusen skal være i umiddelbar tilknytning til inngangen til husdyrrommet/-sonen.

Tilsyn i sauebesetninger med store tap på utmark

Mattilsynet har gjennomført inspeksjoner hos sauebrukere som hadde et samlet tap over

10 % i beitesesongen 2015. I Gudbrandsdalen utgjorde dette 49 stk. og det vil bli utarbeidet en oppsummering av disse tilsynene som vil bli offentliggjort til media og næringen. Noen punkter det har vært særlig fokus på ved besøkene er vurdering av hold, grad av dokumentasjon og bruk av forebyggende tiltak. Mattilsynet har blitt godt mottatt på gårdene og har sett mange fine sauehold med engasjerte saueiere.

Mer informasjon om prosjekter, regelverket og andre aktuelle tema finner du på www.mattilsynet.no

[Ta gjerne kontakt med oss for informasjon og veiledning!](#)

[Hilsen Mattilsynet, avdeling Gudbrandsdal](#)

[Telefon 22 40 00 00](#)

VIKTIGE TELEFONER, E-POST OG ADRESSER:

Dyrevernsmønder 01.01.2013 – 31.12.2016

Dyrevernsmønda for Sør-Fron, Nord-Fron og Sel

Telefon

Inger Johanne Kjørstad, leder	2647 Sør-Fron	920 45 114
Kristian Ekre	Skåbuvegen 1853, 2640 Vinstra	61 29 58 32 911 31 563
Ingebreth Drange Sandbu	Sjøavegen 558 2670 Otta	918 38 941
Vara: Vebjørn Lien,	Haugansgeilen 2647 Sør-Fron	952 18 005
Gerd Skansen	Aasmundstad 2640 Vinstra	908 31 011
Kjell Haugstulen,	Sagdalsvegen 281, 2672 Sel	911 87 536

Dyrevernsmønda for Ringebu og Øyer

Rolf Bråstad

2634 Fåvang

951 36 860

Elin Johnsen	Vestsidevegen 98, 2636 Øyer	
Ragnhild Melgård Bø	2632 Venabygd	61 28 40 68 902 01 697
Vara: Kjell Arne Borgedal	2634 Fåvang	413 30 076
Geir Langset,	Veslesætervegen 46, 2635 Tretten	415 53 962 412 39 338
Linn Veronika Brattås	Landgårdsvegen 200 2635 Tretten	958 09 803

Veterinærvakt

Ringebu tlf.	61 28 05 00
Fron tlf.	61 29 14 00
Stav Veterinærsenter Tretten	61 27 65 14

Avløser

Ringebu tlf./mobil	481 73 3 46
Fron tlf.	61 29 22 30

Prosjekthefter - 4H for utlån

4H Sør-Fron og Ringebu

H-heftene kan lånes på servicetorget/biblioteket i Sør-Fron. Servicetorget er lokalisert sammen med [bibliotek](#) og kulturkontor i bygg 2.

Telefon: 61 29 91 40

God
Summer!

Midt-Gudbrandsdal landbrukskontor

postmottak@sor-fron.kommune.no

Telefaks nr.: 61 29 90 01 (servicetorget) – sentralbord

61 29 90 00

john-ludvik.dalseg@sor-fron.kommune.no

(landbrukssjef)

61 29 92 49

ragnhild.sperstad@sor-fron.kommune.no

(jordbruksrådgiver – gårdskart) 70% stilling

61 29 92 52

ragnhild.bang.vestad@sor-fron.kommune.no

(landbrukskonsulent)

80% stilling – treffes mandag, tirsdag, torsdag, fredag

61 29 92 53

anne.aulie@sor-fron.kommune.no

(skogbruksrådgiver) fra 01.09.2016

61 29 92 54

oyann.brandstad@sor-fron.kommune.no

(jordbruksrådgiver)

80% stilling – treffes mandag, tirsdag, torsdag, fredag

61 29 92 55

frank.christiansen@sor-fron.kommune.no

(landbrukskonsulent)

61 29 92 56

anne-berit.grasbakken

(regionstilling / overingeniør)

ansatt hos Fylkesmannen fmopabg@fylkesmannen.no

61 29 92 57

bente.dahl@sor-fron.kommune.no

(landbrukssekretær)

50% stilling treffes mandag, tirsdag, onsdag

61 29 92 58

hilde.hammer@sor-fron.kommune.no

(miljø- og utmarksrådgiver)

61 29 92 65

”Lia” – felles møterom

61 29 92 59

Postadresse:

Midt-Gudbrandsdal Landbrukskontor (MGL)
Kommunevegen 1
2647 Sør-Fron